

sætning og Inventar, ikke er kommen ud over de 5,000 Kr., saa kan han faa de 4,500 Kr. i Laan. Saa gunstige Betingelser stilles ikke efter det nuværende Forslag, uagtet vi antydede, at skulde Tinget være villig til at rette det paa dette Punkt, saa ere vi yderst villige dertil. Men jeg føjede til, at hvis man blot vilde gaa op til, at et saadant Brug, naar det var færdigt, maatte koste 6,000 Kr., og at vedkommende maatte købe saa megen Jord, vilde vi være tilfredse. Thi Forholdet er, hvor jeg er kendt, dette, at saa godt som alle Huse, der opføres efter den nuværende Lov, gaa ud over det Maksimum, Loven bestemmer. Og saa er Forholdet netop dette, at naar det blot gaar op til 6,000 Kr., naar Huset er helt færdigt, saa skal den vedkommende Landarbejder, hvis han ikke faar Laanet sat højere op end til 4,500 Kr., møde med 1,500 Kr. Jeg er sikker paa, at naar man gaar de Husmandsbrug igennem paa den Egn, hvor jeg er kendt, saa vil der ikke være ret mange, der ikke ere komne mindst 1,000 Kr. højere op, naar Huset er opført med Besætning og Inventar; disse skal han have for at komme i Gang. Derfor er jeg gaaet ud fra, at det var bedre, at man ordnede det saaledes, at man, hvis de møde med 1,000 Kr., havde en Garanti for, at de havde de Midler, de skulde bruge til at gøre et saadan mindre Brug fuldstændig færdigt. Og som jeg sagde, det spiller jo ikke saa stor en Rolle, om de skulle svare 10 eller 20 Kr. mere i Rente om Aaret, naar de blot have de Bygninger, den Besætning og det Inventar, som er nødvendigt. Det ærede Medlem for Grenaa har altsaa ikke ganske Ret i, at dette Forslag ikke vil gavne Smaaafolk. Jeg vil indrømme, at for at det skal kunne gavne disse, skulle de have omkring ved 8—900 Kr., men det skulle de virkelig ogsaa have efter den nuværende Lov. Vil man gennemgaa Brugene i min Egn, vil det ikke være vanskeligt at paa-vise, at saadan er virkelig Forholdet.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Pedersen-Nyskov: De Udtalelser, der nu fremsattes af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, og hvorved han søgte at godtgøre, at de paagældende under visse Forhold maatte eje mere for at komme i Besiddelse af Husmandsbrug efter den nuværende Lov, knyttede sig til en Opstilling

angaaende Husmandsbrug, som ikke har Hjemmel i den nuværende Lov.

Overfor det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) vil jeg blot sige dette, at naar han udtaler, at vi nylig have vedtaget en Lov, hvor der slet ikke var sat nogen Grænse, saa ved det ærede Medlem meget godt, at 12,000 Kr. var Grænsen. Men den Gang vilde det ærede Medlem ikke gaa højere end til 10,000 Kr., hvorimod han nu er med til at foreslaa noget, hvor der slet ikke findes nogen Grænse. Det kan det ærede Medlem slet ikke komme bort fra, det viser Lovforslaget. Det hedder mindre Landbrug i Almindelighed, og at mindre Landbrug ikke kunne koste over 12,000 Kr., vil det ærede Medlem vel ikke paastaa. Det ærede Medlem maatte saa have faaet sat ind i Lovforslaget, at de ikke maatte overstige 10,000 Kr., som han sidst holdt paa. Men det staar der ikke noget om i Lovforslaget, og jeg tror heller ikke, at det er Forslagsstillerens Mening, at de ikke maa overstige denne Værdi. Det ærede Medlem for Sorø var ogsaa den Gang med til at foreslaa, at ingen Jordbruger, hvis Formue var over 5,000 Kr., maatte faa Laan. Her er det ærede Medlem med til at stille Forslag, der slet ingen Grænse indeholder. Efter det kunne Folk, der have 10,000 og 20,000 Kr., have Adgang til at faa Statsstøtte til saadanne Jordbrug. Der er ikke sat Spor af Grænse for, hvor naar de ikke have Lov til at faa Støtte. Det ærede Medlem kan slet ikke komme bort fra, at han her er med til at stille et Forslag, som fuldstændig er i Strid med det Standpunkt, han den Gang indtog.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne fremhævede, at Oprettelsen af et enkelt Hus var for lidt, men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at der er jo mange Kommuner omkring i Landet — saa vidt jeg erindrer henved 1,100 —, saa hvis blot nogle af disse Kommuner fik i Sinde at oprette hver et Hus, saa blev det dog til noget. Men i øvrigt vil jeg sige til den ærede Ordfører, at det, der for mig synes at være Hovedsagen, er ikke at faa oprettet mange af disse Huse men kun ganske enkelte for at se, om det overhovedet kan lade sig gøre paa en fornuftig Maade, og navnlig for at se de Fæstekontrakter, som blive oprettede, og for at undersøge, om Fæsteren kan komme til at sidde nogenlunde i det, saaledes at han kan svare sine Afgifter, uden at der